

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY MATEJA BELA
BANSKÁ BYSTRICA

INFORMAČNÝ SPRÁVODAJ PEDAGOGICKEJ FAKULTY UMB

v Banskej Bystrici

Ročník 7

apríl-máj 2006

Číslo 1

Cena Andyho Warhola pre Katedru výtvarnej výchovy PF UMB za dlhoročnú spoluprácu v oblasti muzeoedukológie

25. januára 2006 prevzal v Múzeu moderného umenia A. Warhola v Medzilaborciach (MMUAW) PaedDr. J. Husár, PhD. cenu Andyho Warhola za rok 2005 určenú Katedre výtvarnej výchovy PF UMB. Toto významné ocenenie, ktoré udeľuje od r. 1993 Spoločnosť A. Warhola (SAW) s vedomím jej čestného prezidenta Johna Warhola, je reprezentatívnym spoločenským ohodnotením prínosu dlhoročnej spolupráce medzi KVV PF UMB, MMUAW a SAW v oblasti sprostredkovania umenia a edukácie k umeniu. Cena bola odovzdaná počas slávnostného otvorenia medzinárodného sympózia „Muzeoedukológia, ako reflexia prístupov k zvládnutiu dôsledkov celoeurópskych zmien v múzeách a galériách“ (25. až 27. januára 2006).

Muzeoedukológia (tiež. muzeopedagogika) je pomerne nová vedná disciplína, ktorá skúma všetky aspekty využívania múzeí a ich zbierok pre výchovno-vzdelávaciu činnosť. V našom kontexte pomerne neznámy termín muzeoedukológia vyjadruje interdisciplinárne a širšie chápanie edukačnej reality viazanej na prostredie múzea. Na Slovensku sa o jej etablovanie zasluhuje práve (vďaka zanečenosti PaedDr. M. Bycku, PhD.) MMUAW v Medzilaborciach, ktoré vyvíja komplexnú, systematickú a koncepčnú činnosť už od 90-tych rokov minulého storočia. Zatiaľ je však táto vedná oblasť u nás stále ešte len v „zárodkovom stave“, len málo sa o nej vie nielen v kruhoch výtvarných pedagógov, ale aj múzejných pracovníkov. A to napriek tomu, že edukačná prax je od počiatku súčasťou našich verejných, štátnych múzeí a galérií. Na ich pôde sa pre ňu vžil deskriptívny názov „kultúrno-výchovná činnosť“, hoci túto muzeologickú literatúru vzťahuje predovšetkým k výstavnej aktivite ako hlavnej prezentačnej forme výsledkov odbornej a vedeckej práce. Takáto konotácia významov vyplývala z faktu, že múzeá a galérie boli v Európe (aj u nás) chápané predovšetkým ako odborné (t. j. umenovedné) inštitúcie. Edukačné činnosti boli preto následne v submisívnom postavení. Približne do 70-tych rokov však dochádza v západoeurópskom kultúrnom prostredí (pod vplyvom amerického modelu) k postupnému prechodu vnímania nekomerčných múzeí/galérií na predovšetkým sociálne – výchovno-vzdelávacie inštitúcie.

Postupne sa preto v týchto vyspelých krajinách sformovala nová vedná disciplína – múzejná pedagogika (muzeoedukológia). Edukačná práca múzeí/galérií sa totiž osvedčila ako správna stratégia pre možnosť ich ďalšieho pretrvovania v nahustenom prostredí kultúrnej ponuky, a tým aj konkurencie.

Zásadné zmeny podmienok na Slovensku od 90-tych rokov, sa stali existenciálnou výzvou aj pre naše múzeá, ktoré začínajú meniť svoj pasívny vzťah k verejnosti smerom k aktívnemu. Z hľadiska vlastnej perspektívnej existencie sa pre ne stávajú prvoradými hlavne edukačné činnosti s detským návštevníkom. V pragmaticky, materiálne orientovanej dobe, v ktorej ustupuje autentické prežívanie, ponúkajú škole živé reálne prežívanie cez bezprostredné vnímanie originálnych artefaktov v emotívne silnom prostredí a možnosť odborne vedeného sprostredkovania (a tým hlbšieho poznávania) vrcholných kultúrnych hodnôt. A práve preto sa stávajú atraktívnymi aj pre školy. Vzťah spolupráce školy a múzea situuje do novej kvality muzeoedukológia. V MMUAW, kde v r. 2000 bolo zriadené oddelenie múzejnej pedagogiky (prvé a zatiaľ jediné na Slovensku), sa systematicky a odborne realizuje nielen múzejná edukácia, ale vytvárajú sa aj podmienky pre vznik jej teoretickej bázy – múzejnej pedagogiky. Jednou z posledných aktivít tejto inštitúcie bolo spomenuté medzinárodné vedecké sympóziu, ktoré sa realizovalo v spolupráci s ukrajinským partnerom. Aktívne sa ho zúčastnilo 30 odborníkov (múzejných a galerijných edukátorov, teoretikov umenia, teoretikov múzejnej edukácie, muzeológov a výtvarných umelcov). Diskurzy obsiahli širokú oblasť zmyslu estetického, umeleckej tvorby a edukácie k umeniu, a to od reflexie ich dobových a kultúrnych relácií, až ku konkrétnym edukačným projektom. Z KVV PF UMB predniesli svoje príspevky PaedDr. Ján Husár, PhD., PaedDr. Jaroslav Uhel, ArtD. a PaedDr. Katarína Sokolová, PhD.

*PaedDr. Katarína Sokolová
katedra výtvarnej výchovy*

Stanislav Štepka medzi nami...

Dňa 17. marca 2006 zavítal na našu fakultu významný predstaviteľ súčasného dramatického umenia Stanislav Štepka. Medzi pedagógov a študentov si odskočil na besedu v rámci turné svojho Radošinského naivného divadla, keďže v ten deň vystupoval v Banskej Bystrici. Návštevou na našej akademickej pôde sa chcel poďakovať za udelenie titulu DOCTOR HONORIS CAUSA UNIVERZITY MATEJA BELA, ktorý si prevzal v septembri 2005 na návrh Vedeckej rady Pedagogickej fakulty UMB ako význačná osobnosť, ktorá sa svojou umeleckou aktivitou a verejným účinkovaním ako spisovateľ, dramatik, herec, textár, spevák a režisér prezentuje už od svojho vysokoškolského štúdia a významne sa podieľa na rozvoji a prezentácii slovenskej kultúry doma aj v zahraničí. Počas dvojhodinového stretnutia sa pán Štepka podelil s prítomnými (škoda že záujem neodpovedal význačnosti tejto osobnosti) o svoje názory a postrehy na aktuálne ľudské problémy s jemu príslovečným humorom a zdravým nadhľadom. Na záver predniesol monológ z najnovšej hry, ktorým prezentoval svoje neopakovateľné herecké majstrovstvo. Veď práve týmto spôsobom vydáva podľa neho „umenie, v našom prípade divadlo, a iste nielen to naše večer čo večer živú správu živým, teda ako sa majú veci verejné i ľudské, aký je stav života na našom území podľa pozorovania povedzme dnes ráno o šiestej hodine, aby sme si pri vzájomných stretnutiach ľudí blízkeho druhu trochu pohli mozgom a navzájom si oteplili srdce a aby spoľahlivým a najdemokratickejším rozhodcom tohto vzájomného večerného dialógu bol pretrvávajúci ľudský príbeh, vyzprávajú – ak sa pošťastí – aj za účasti humoru a smiechu.“

PaedDr. Július Lomenčík, PhD.
katedra slovenského jazyka a literatúry

PRÍSPEVKY Z KATEDRIER

Seminár

„Dva dny s didaktikou matematiky 2006“ v Prahe

V dňoch 2.- 3. februára 2006 sa v Prahe konal desiaty ročník matematického seminára s medzinárodnou účasťou „Dva dny s didaktikou matematiky“. Podujatie organizovala katedra matematiky PedF UK v Prahe v spolupráci s Matematickou pedagogickou sekciou JČMF. Seminár bol zameraný na prezentáciu osobných skúseností učiteľov z vyučovania matematiky a na prezentáciu výsledkov prác, ktoré sa venujú didaktike matematiky.

Na seminári sa zúčastnilo 100 účastníkov, z toho bol jeden z Nemecka, jeden z Anglicka a osem zo Slovenska. Katedru matematiky PF UMB tu zastupovali

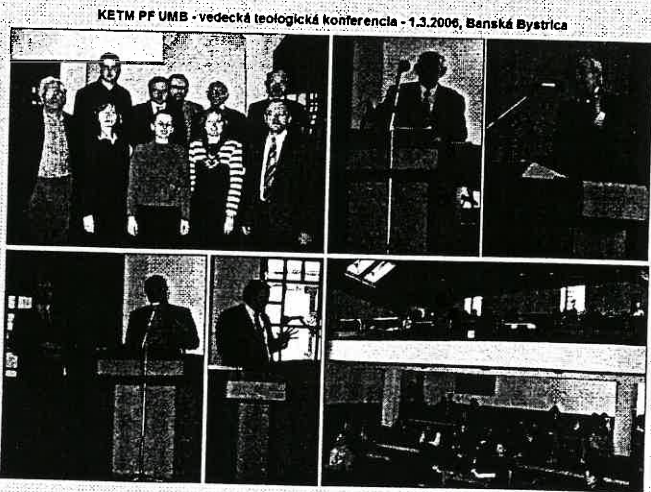
doc. RNDr. Jaroslava Brincková CSc. a Mgr. Hana Omachelová, ktoré aj vystúpili so svojimi príspevkami. Ich príspevky budú uverejnené v zborníku zo seminára, ktorý bude zostavený v priebehu roka 2006.

Viac informácií o seminári, aj o minulých ročníkoch si záujemcovia môžu prečítať na stránke: <http://www.pedf.cuni.cz/kmdm/aktivita/dvadny.htm>

Mgr. Hana Omachelová
katedra matematiky

Vedecká teologická konferencia Principiálne východiská evanjelikálnej teológie

Ku každoročným teologickým konferenciám organizovaných Katedrou evanjelikálnej teológie a misie PF UMB pribudla 1. marca 2006 ďalšia a jej cieľom bolo formulovať a prezentovať princípy evanjelikálnej teológie. Konferencia sa konala v priestoroch cirkevného zboru Bratskej jednoty baptistov v Banskej Bystrici a bola určená teológom a odborníkom z vysokých škôl, kazateľom a pracovníkom v cirkvách, pracovníkom cirkevných a iných kresťanských organizácií, záujemcom o kresťanskú apologetiku. Samozrejme, prítomní boli aj súčasní študenti KETM PF UMB, ako aj absolventi tejto katedry. Obsahovým zameraním konferencie bolo konfrontovať evanjelikálnu teológiu s principiálnymi teologicko-filozofickými kategóriami a rozvíjať hlbšie vieroučné porozumenie evanjelikalizmu.

Účastníkov konferencie privítal vedúci katedry ETM mim. prof. ThDr. Pavel Procházka, PhD. a jeho úvodné slovo bolo nesené biblickým textom, v ktorom žalmista pri pohľade na úžasné a človeku vo svojej najhlbšej podstate nepochopiteľné dielo Božích rúk nemôže inak, ako sa pýtať „Čože je človek, že naň prihlíadaš? Človečí syn, že tak si sa ho ujal?“ V kladení otázok pokračovali aj prednášatelia a vo svojich príspevkoch na položené fundamentálne otázky odpovedali z hľadiska fundamentálnej teológie. Jednotlivé príspevky sa zaoberali metódou fundamentálnej teológie a teológiou ako vedou („Teológia ako veda používa všetky vedecké metódy, ale líši sa od všetkých vied tým, že predpokladá vieru. A tiež cirkev. Teológia sa s vedou stretáva v pravde. Teológii ide o vzťah k pravde.“), Teológiou regenerátorum, Bibliou ako zmluvným zjavením („Dôveryhodnosť Pisma sa dá uchovávať faktom, že je to zmluvný božsko-ludský rečový akt.“), zjavením a dejinami (dejinami spásy), teologickými pojmami a teóriami pravdy („Nie ja vlastným pravdou, ale som Pravdou vlastnený. Žiadna teória nám nedá istotu pravdy, ale len Duch. Ochota položiť svoj život nie je kritériom pravdy.“), komunikáciou Božieho slova, funkčnou kristocentricitou evanjelikálnej homiletiky („Tematické rozpätie zvestovania je veľké, ale centrom vždy musí byť: „Hlásame Krista ukrižovaného“ – 1K 1. a 2. kap.“), kresťanskou misiou v pluralitnej spoločnosti, výzvou diakonie evanjelikálnej teológii a tvorbou katechetického kurikula („Predpoklady funkčnosti kurikula sú: vzťah k Bohu, vzťah k tým, ktorých učíme, vzťah k Biblii.“). Prínosom boli aj diskusie ku každej téme, ktoré budú zohľadnené aj pri

PaedDr. Noema Brádnanská
katedra evanjelikálnej teológie a misie

Srdečne blahoželáme !

Prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič odovzdal dňa 10. apríla 2006 na Bratislavskom hrade vymenovacie dekréty vysokoškolským profesorom. Medzi nimi boli aj naši dvaja kolegovia:

prof. PaedDr. Karol László, CSc.
(vymenovaný za profesora v odbore pedagogika)

a

prof. RNDr. Pavol Hanzel, CSc.
(vymenovaný za profesora v odbore teória vyučovania matematiky)

... VEDA A VÝSKUM ...

VYHODNOTENIE ŠVOUČ 2006

V dňoch 22. 3. – 6. 4. 2006 sa na PF UMB konali katedrové kolá ŠVOUČ. Súťaž bola rozdelená do 12 sekcií podľa študijného zamerania súťažiacich. Zúčastnilo sa 70 študentov a z toho sa umiestnilo na 1. mieste 12, na 2. mieste 12 a na 3. mieste 11 študentov.

Grémium dekanky navrhlo a schválilo mimoriadne štipendiá pre súťažiacich umiestnených na 1. mieste – 3 000,- Sk, na 2. mieste – 2 000,- Sk a na 3. mieste – 1 000,- Sk.

Katedra hudobnej výchovy

1. Sekcia – klávesové nástroje + komorná hra

- miesto: Monika Profantová (2. r. NŠ)
- miesto: Juliána Kupková (2. r. NŠ)
- miesto: Miroslava Václavíková, Jana Trelová (2. r. NŠ)

2. Sekcia – klávesové nástroje

- miesto: Kamila Šimonová (3. r. Sj-Hv)
- miesto: Martina Šebová (1. r. Ev-Hv)
- miesto: Anna Ondreková (2. r. Pg-Hv)

3. Sekcia – sláčikové nástroje

- miesto: Magdaléna Hojová (2. r. Sj-Hv)
- miesto: Gabriela Kuraťová (1. r. Pg-Hv)
- miesto: Klára Uhrinová (4. r. ETM)

4. Sekcia – dychové a iné nástroje

- miesto: súborová hra:
Lubomíra Vrábľová (2. r. Sj-Hv)
Jana Mogyoródiová (4. r. Sj-Hv)
Miroslava Harčaruková 4. r. Sj-Hv
Peter Filin (2. r. Sj-Hv)
Norbert Pulík (2. r. M-Tv)
Magdaléna Hojová (2. r. Sj-Hv)
Gabriela Kuraťová (1. r. Pg-Hv)
Veronika Pántiková (1. r. Ev-Hv)
Lubica Nechalová (5. r. Sj-Hv)
- miesto: Norbert Pulík (2. r. M-Tv)
- miesto: Peter Filin (2. r. Sj-Hv)

5. Sekcia – spev

- miesto: Karol Kurtulík (3. r. M-Hv)
- miesto: Veronika Pántiková (1. r. Ev-Hv)
- miesto: Anna Rusnáková (4. r. NŠ)

6. Sekcia – zborové dirigovanie

- miesto: Miroslava Šmálová (4. r. M-Hv)
- miesto: Katarína Šoltysová (4. r. Sj-Hv)
- miesto: Jana Mogyoródiová (4. r. Sj-Hv)

Katedra psychológie

7. Sekcia – psychológia

- miesto: Zuzana Urbanová (3. r. Pg-Ps, NŠ)
- miesto: Katarína Rusková (3. r. Pg-Ps)
- miesto: Katarína Stankovičová (2. r. Ps-Ev)

Katedra evanjelíkálnej teológie a misie

8. Sekcia – teológia

- miesto: Jana Bitalová (5. r. ET)
- miesto: Marína Petříková (5. r. ET)
- miesto: Lubomír Pál (5. r. ET)

Katedra sociálnej práce

- miesto: Andrea Boldišová, Alexandra Opiňárová (4. r. Pg-Hv, Pg-Vv)
- miesto: Stanislav Azor (1. r. Ev-Tv)
- miesto: Petra Palowska (2. r. SP)

Katedra vlastivedy a prírodovedy

10. Sekcia – spoločná za vlastivedu a prírodovedu, matematiku, slovenský jazyk a literatúru

- miesto: Pavla Michlíková (2. r. NŠ)
- miesto: Andrea Košťáková (2. r. NŠ)
- miesto: Matúš Molnár (2. r. NŠ)

Katedra výtvarnej výchovy

11. Sekcia – výtvarná výchova

- miesto: Eva Talianová (4. r. Sj-Vv)
- miesto: Petra Hudecová (3. r. Sj-Vv)
- miesto: Mária Dvořáková, Eva Hreusová (3. r. Sj-Vv)

Katedra telesnej výchovy

12. Sekcia – pódiové skladby

- miesto: Zuzana Štangová, Lucia Štecová (4. r. NŠ)
- miesto: neudelené
- miesto: neudelené

Prezentácia víťazných prác ŠVOUČ z jednotlivých sekcií sa uskutočnila 26. 4. 2006 o 9,00 h v Zrkadlovej sále.

referát pre vedu a výskum PF UMB

Srdečne blahoželáme !!!

Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity v Trnave v spolupráci s Asociáciou vzdelávateľov v sociálnej práci v Slovenskej republike udelila počas konania konferencie SOCIÁLIA 2005 v Trnave pamätnú medailu Eleny Maróthy – Šoltésovej za rozvoj sociálnej práce

doc. PhDr. Anne Žilovej, PhD.

INFORMAČNÝ SPRAVODAJ PF UMB v B. Bystrici. Šéfredaktor: PaedDr. Štefan Porubský Výkonný redaktor: Mgr. Andrea Zvalová Predseda redakčnej rady: prof. PhDr. Beata Kosová, CSc. Redakčná rada: doc. PhDr. Soňa Kariková, PhD., PhDr. Ingrid Emmerová, PhD., PaedDr. Martin Golema, PhD., PaedDr. Peter Mandzák, PhD., PaedDr. Katarína Lucinkiewiczová, PhD., PaedDr. Eva Balážová, PaedDr. Lubica Gerová, PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová, PaedDr. Marián Trnka, Mgr. Ing. Jaroslav Maďar, Mgr. Juraj Haško